

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: ANNA
SPYROPOULOU
Ημερομηνία: 2022.09.23 10:17:14 EEST

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ Α' - ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Χανδρή 1 & Θεσσαλονίκη
Ταχ. Κώδικας : 183 46 Μοσχάτο
Πληροφορίες : Ι. Κουβέλης
Τηλ. επικ. : 210-4802216
E-Mail : defk.a@aaade.gr
Url : www.aaade.gr

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2022
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΦΚ Α 1090370 ΕΞ 2022

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
Τ.Κ. 106 79 - Αθήνα

**Θέμα: «Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 7418/14.09.2022 ερώτηση
κοινοβουλευτικού ελέγχου».**

ΣΧΕΤ.: Το με αριθ. πρωτ. 133379 ΕΞ 2022/16.09.2022 έγγραφό σας

Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 7418/14.09.2022 ερώτησης, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας ως προς το ζήτημα της επιβολής του ΕΝ.Φ.Ι.Α., τα ακόλουθα:

Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβλήθηκε από το έτος 2014 με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 8 του ν. 4223/2013 (Α' 287) σε όλα τα ακίνητα της χώρας με κριτήρια την έκταση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ακινήτου. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται, μεταξύ των άλλων, στα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους κυριότητας, της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης και της επιφάνειας επί των ακινήτων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κάθε είδους νομικές οντότητες την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Στις ανωτέρω διατάξεις προβλέπονται επίσης και περιπτώσεις απαλλαγών και εκπτώσεων από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.. Στο άρθρο 7 του ίδιου νόμου ορίζονται οι περιπτώσεις χορήγησης εκπτώσεων επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. των φυσικών προσώπων για λόγους οικονομικής αδυναμίας ή/και αναπηρίας, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι αναφερόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις, καθώς και η αναστολή πληρωμής του φόρου των νομικών προσώπων βάσει του κύκλου εργασιών αυτών.

Ειδικότερα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ανωτέρω νόμου προβλέπεται χορήγηση έκπτωσης φόρου εκατό τοις εκατό (100%) στον φορολογούμενο, τον ή τη σύζυγο και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του για τον οφειλόμενο ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε έτους, που βεβαιώθηκε στα παραπάνω πρόσωπα αν διαπιστώνεται οικονομική αδυναμία πληρωμής της συνολικής οφειλής για το οικείο έτος, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή τη σύζυγο και κάθε εξαρτώμενο μέλος

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, του ν. 4223/2013 ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²)

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και

δ) ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων ισούται ή υπερβαίνει τα τρία, ή ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω ερώτηση δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας μας.

**Ο Προϊστάμενος Γενικής
Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης
Γεώργιος Φάκος**

Εσωτερική Διανομή:

1) Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Δ/σης Φορολογικής Διοίκησης

2) Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου – Τμήμα Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: ANNA
SPYROPOULOU
Ημερομηνία: 2022.09.26 12:57:47 EEST

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ
ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/νση : Πανεπιστημίου 20
Ταχ. Κωδ. : 10672 Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Μαυρομάτη
Τηλέφωνο : 2103636872
Email : deispraxeon@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2022
Αριθ. Πρωτ.:Δ.Ε.Ε. Β 1090682 ΕΞ
2022
(Σχετ.: ΥΠΟ ΤΣ 0001196/16-9-22)

ΠΡΟΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών &
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Θέμα: «Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 7418/14-9-22 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου».
Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 133379 ΕΞ 2022/16-09-22 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 7418/14-9-2022 ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό, σας γνωρίζουμε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, αναφορικά με το ισχύον σήμερα νομοθετικό πλαίσιο, τα ακόλουθα:

Ως προς την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο, με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 9 του ν.δ. 356/1974 (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων), όπως ισχύει, και του άρθρου 48 παρ. 1 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), προβλέπεται ότι ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. έχει την υποχρέωση να επιδιώξει την είσπραξή τους, καθώς και τη διακοπή της παραγραφής τους, ανεξάρτητα από την αιτία προέλευσης αυτών, λαμβάνοντας όλα τα προβλεπόμενα αναγκαστικά και λοιπά μέτρα κατά των οφειλετών μεταξύ των οποίων και η κατάσχεση εις χείρας τρίτων. Η κατάσχεση δεν αίρεται πριν την εξόφληση ή τη διαγραφή του χρέους για το οποίο επιβλήθηκε.

Ως προς το ακατάσχετο λογαριασμών, στη διάταξη του άρθρου 31 παρ.2 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 2 υποπαρ. Δ1 παρ. 8β του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ. Α94/14-08-2015) και στη συνέχεια με το άρθρο 11 παρ. 6 του ν. 4484/2017 (ΦΕΚ. Α110/1.8.2017) και ισχύει, προβλέπεται το ακατάσχετο καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα για έναν και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα για κάθε φυσικό πρόσωπο μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία γνωστοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ο μοναδικός ακατάσχετος τραπεζικός λογαριασμός (σχετ. ΠΟΛ. 1222/2015 & ΠΟΛ. 1182/2014).

Με τη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 4 του Κ.Ε.Δ.Ε. σε συνδυασμό με την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α. 1065199 ΕΞ 2022 (Β' 3886) απόφαση του Διοικητή Α.Α.Δ.Ε. περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότησης υπογραφής σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, παρέχεται η ευχέρεια στον αρμόδιο για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κλπ. μετά από σχετική αίτηση του οφειλέτη να περιορίσει με αιτιολογημένη Απόφασή του το ποσό ή ποσοστό της κατάσχεσης εις χείρας τρίτων που του επιβλήθηκε υπό προϋποθέσεις, που ορίζονται στις ΠΟΛ. 1092/2014 και ΠΟΛ 1146/2017 εγκυκλίου της Διοίκησης, και εφόσον το ποσό δεν έχει αποδοθεί ακόμη από το Πιστωτικό Ίδρυμα στη Φορολογική Διοίκηση, αλλά και ανεξάρτητα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων, δύναται να εξετάζονται και εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο οφειλέτης προσκομίζει έγγραφα που αποδεικνύουν την αναγκαιότητα περιορισμού της κατάσχεσης λόγω ειδικών συνθηκών, (π.χ. σοβαρά προβλήματα υγείας αυτού ή μελών της οικογενείας του, ανεργία, κ.λπ.).

Περαιτέρω, ως προς την κατάσχεση εις χείρας τρίτων απαιτήσεων από μισθούς, συντάξεις, και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, με την περίπτωση 8 της υποπαραγράφου Δ.1 της παραγράφου Δ του μέρους Β του άρθρου 2 του ν.4336/2015, αντικαταστάθηκε η διάταξη της περ. ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) με την οποία προβλέπεται ότι εξαιρούνται της κατάσχεσης εις χείρας τρίτων οι απαιτήσεις από μισθούς, συντάξεις, και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως, αφαιρουμένων των υποχρεωτικών εισφορών, είναι μικρότερο από χίλια (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό, επιτρέπεται η κατάσχεση για τα χρέη προς το Δημόσιο επί του 1/2 του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καθώς και επί του συνόλου του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

Επισημαίνεται ότι το ανωτέρω ακατάσχετο των απαιτήσεων από μισθούς, συντάξεις και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.δ. 356/1974 που ισχύει για κατασχέσεις που κοινοποιούνται απευθείας στον φορέα καταβολής του μισθού/σύνταξης/ασφαλιστικού βοηθήματος εις χείρας του, ως τρίτου, σε βάρος οφειλέτη του Δημοσίου για ληξιπρόθεσμες οφειλές του προς τη Φορολογική Διοίκηση, είναι διάφορο του ακατάσχετου των καταθέσεων σε ένα και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό για κάθε φυσικό πρόσωπο σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα μέχρι του ποσού των 1.250 ευρώ μηνιαίως που θεσπίστηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη διάταξη για την εφαρμογή της.

Γενικότερα σημειώνεται ότι η Φορολογική Διοίκηση λαμβάνει τα αποδιδόμενα από τους τρίτους ποσά με βάση τη θετική τους δήλωση κατ' άρθρο 32 του Κ.Ε.Δ.Ε., η οποία ως εξώδικη διαδικαστική πράξη δεν υπόκειται σε ανάκληση, χωρίς περαιτέρω να δύναται να ελέγξει την προέλευσή τους, ήτοι τη φύση τους ως ακατάσχετων ή μη, έλεγχο τον οποίο οφείλει να πραγματοποιεί ο τρίτος, ο οποίος ευθύνεται τελικά για την απόδοσή τους στο Δημόσιο.

Επιπροσθέτως, ως προς τον πλειστηριασμό ακινήτων, τονίζεται γενικότερα ότι με βάση πάγια θέση της Φορολογικής Διοίκησης (σχετ. ΠΟΛ.1055/2010 & ΠΟΛ.1041/2017), η υποχρέωση έκδοσης προγράμματος πλειστηριασμού εντός των προθεσμιών που ορίζει ο νόμος δεν

υφίσταται, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος (π.χ. ακίνητο του οφειλέτη που αποδεδειγμένα αποτελεί την κύρια και μοναδική κατοικία του, η οποία καλύπτει τις στοιχειώδεις ανάγκες στέγασης), ο οποίος θα πρέπει να αναφέρεται σε αιτιολογημένη έκθεση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης αναστέλλεται μόνο εφόσον χορηγηθεί αναστολή είσπραξης/εκτέλεσης με νόμο ή δικαστική απόφαση ή υπαχθούν οι οφειλές σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής και για όσο χρονικό διάστημα τηρούνται οι όροι αυτής, εφόσον η εκτέλεση αφορά μόνο ρυθμισμένα χρέη.

Λοιπά θέματα που τίγονται στην εν λόγω ερώτηση δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας μας.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1) Γραφείο κ. Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης
- 2) Διεύθυνση Εισπράξεων & Επιστροφών - Τμήμα Β΄, Γραμματεία

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: VASILEIOS
MOSCHOVIS
Ημερομηνία: 2022.09.26 08:11:39 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄ ΦΠΑ

Ταχ. Δ/νση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας : 10672 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Κακούνη
Τηλέφωνο : 2132122416
E-Mail : deef.a@aaade.gr
Url : www.aaade.gr

Αθήνα , 23/09/2022

Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΕΦ Α 1090822 ΕΞ
2022

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαριλάου Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα
(υπόψη κας Μ. Λυμπέρη)

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 7418/14.9.2022 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Επιστολή της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία με αίτημα την επίλυση ζητημάτων τους».

Σχετ.: Το με αριθ. πρωτ. 133379 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ 16.09.2022 έγγραφο του γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 7418/14.9.2022 ερώτησης η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), οι οποίες είναι εφαρμοστέες στην εν λόγω περίπτωση, ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται σε 24% στη φορολογητέα αξία. Κατ' εξαίρεση, ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω Κώδικα ορίζεται σε 13%, ενώ για αγαθά ή υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής ορίζεται σε 6%.

Το αίτημα που τίθεται στην εν λόγω ερώτηση αφορά στη μείωση του ΦΠΑ στο χαμηλότερο συντελεστή που επιτρέπει η νομοθεσία για τα απαραίτητα βοηθήματα - εργαλεία διαβίωσης των ατόμων με βαριά κινητική αναπηρία και άλλες αναπηρίες.

Στο Κεφάλαιο Α΄ «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ και ειδικότερα στις περιπτώσεις 41, 42, 44, 45, 46 και 47 αυτού περιλαμβάνονται τα αγαθά που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με κινητική αναπηρία και ειδικές ανάγκες γενικότερα και υπάγονται στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ. Για τα αγαθά αυτά πέραν της γενικής περιγραφής αυτών αναφέρεται και η δασμολογική κλάση στην οποία υπάγονται για λόγους πλήρους αποσαφήνισης. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται αγαθά όπως ορθοπεδικά είδη, αναπηρικά αμαξίδια, μπανιέρες για ανάπηρους, προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση, πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση κ.ά.

Επίσης, στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6% υπάγονται η ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716) και το φυσικό αέριο (Δ.Κ. ΕΧ 2711).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, κεφάλαιο Β΄ «Υπηρεσίες», περίπτωση 3 του ανωτέρω Κώδικα, στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγεται η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

Λοιπά ζητήματα που τίθενται στη εν λόγω ερώτηση δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας.

**Ο Προϊστάμενος της Γενικής
Δ/σης Φορολογικής Διοίκησης
Γεώργιος Φάκος**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από:
GRIGORIOS BINTOS
Ημερομηνία: 2022.09.20 11:33:40 EEST

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: Α'

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2022
Αρ. Πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1088517 ΕΞ
2022

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 10184, ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Παναγοπούλου
Τηλέφωνο : 210.3375318
E-Mail : deaf@aade.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10,
106 79, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην αρ. πρωτ. 3358/09.09.2022 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου»
ΣΧΕΤ.: Το με αριθ. πρωτ. 129766 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ 13.09.2022 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 3358/09.09.2022 αναφοράς κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας, τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν.4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος), εφεξής ΚΦΕ, απαλλάσσονται από τον φόρο, οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%).

Σημειώνεται ότι στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω απαλλακτικής διάταξης εμπίπτουν και οι αμοιβές που καταβάλλονται σε μέλη Διοικητικών Συμβουλίων ανωνύμων εταιρειών, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους υπό την ανωτέρω ιδιότητά τους και οι οποίες (αμοιβές) δεν προέρχονται από τα κέρδη εταιρείας ή από την παροχή υπηρεσιών τους πέραν της ιδιότητάς τους ως μελών του ΔΣ (σχετ. η ΠΟΛ.1098/2016 εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ. 82/2016 γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Επίσης απαλλάσσονται και οι αμοιβές που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% για το εισόδημα της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ από την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας (και υπό την αίρεση ότι συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που θέτουν οι ίδιες ως άνω διατάξεις), καθόσον εντάσσονται για τη φορολόγησή τους στο εισόδημα από μισθωτή εργασία (σχετ. η ΠΟΛ. 1096/2017 εγκύκλιος).

2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της περ. α' του άρθρου 17 του ΚΦΕ προβλέπεται, για το φορολογούμενο και τα εξαρτώμενα μέλη του, πρόσθετη μείωση του φόρου εισοδήματος

ποσού διακοσίων (200) ευρώ, εφόσον πρόκειται για πρόσωπα με τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αναπηρία, βάσει γνωμάτευσης του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Υπηρεσίας (Α.Σ.Υ.Ε.), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία.

Στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω διατάξεων εμπίπτουν όλοι οι φορολογούμενοι, ανεξαρτήτως της κατηγορίας εισοδήματος που αποκτούν και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το οικείο νομοθετικό πλαίσιο (σχετ. η ΠΟΛ 1052/2015 εγκύκλιος).

3. Εξάλλου, με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 43Α του ΚΦΕ, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται στα εισοδήματα στα οποία επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης της παρ.1 του ίδιου άρθρου, τα εισοδήματα των προσώπων που παρουσιάζουν αναπηρίες κάθε μορφής σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

4. Επιπροσθέτως, αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση προνοιακών παροχών που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία: α) με το άρθρο 81 του ν. 4611/2019 ορίζεται ότι τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σε άτομα με αναπηρία από τον ΟΠΕΚΑ, ως προνοιακές παροχές σε χρήμα, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος, είναι αφορολόγητα και δεν επιβάλλεται σε αυτά ειδική εισφορά αλληλεγγύης και β) με την περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ΚΦΕ ορίζεται ότι απαλλάσσεται από το φόρο το εξωδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.

5. Ως προς την ετήσια αντικειμενική δαπάνη και τη δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων με τις διατάξεις των άρθρων 31 και 33 του ΚΦΕ, αντίστοιχα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους. Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους (άρθρο 31 παρ. 1 περ. γ'),

- Δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, όταν ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό, ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία (άρθρο 31 παρ.1 περ.ε'),

- Δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας (άρθρο 33 περ. α'),

- Δεν εφαρμόζεται η δαπάνη αγοράς επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%). (άρθρο 33 περ. στ').

6. Ως προς την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος σε άτομα με αναπηρία, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.3986/2011 προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι, από το οικονομικό έτος 2013 και εφεξής, εξαιρούνται από την επιβολή αυτού τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα και παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%).

7. Όσον αφορά στο ζήτημα της επαναφοράς του άρθρου 18 του ΚΦΕ με το οποίο προβλέπονταν μειώσεις φόρου για τις ιατρικές δαπάνες και έπαψε να ισχύει για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2017 και μετά, σημειώνεται ότι οι ιατρικές δαπάνες

περιλαμβάνονται στον κατάλογο των δαπανών οι οποίες εφόσον πραγματοποιούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ποσού δαπανών κατά τα οριζόμενα στην περ. β΄ της παρ.6 του άρθρου 15 του ΚΦΕ. Ειδικά δε για τα φορολογικά έτη 2022 έως και 2025, ορισμένες υποκατηγορίες δαπανών της Ομάδας 6 (Υγεία), ως προς τις οποίες δεν είναι ευρέως διαδεδομένη η χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών, υπολογίζονται στο διπλάσιο της αξίας τους για την κάλυψη του απαιτούμενου ποσού δαπανών της περ. β΄ της παρ. 6 του ίδιου άρθρου.

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω εξαιρούνται από την υποχρέωση πραγματοποίησης δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και δεν απαιτείται να προσκομίζουν αποδείξεις (άρθρο 15 παρ. 6 περ.γ΄ υπο.ii).

8. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω αναφορά δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας μας.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΔΦΔ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη Φορολογικής Διοίκησης
2. Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήμα Α΄